

AYLANTIRISH, USTMA-UST QO'YISH (JIPSLASHTIRISH) USULLARI VA ULAR YORDAMIDA MASALALAR ECHISH BO'YICHA TUSHUNCHALAR

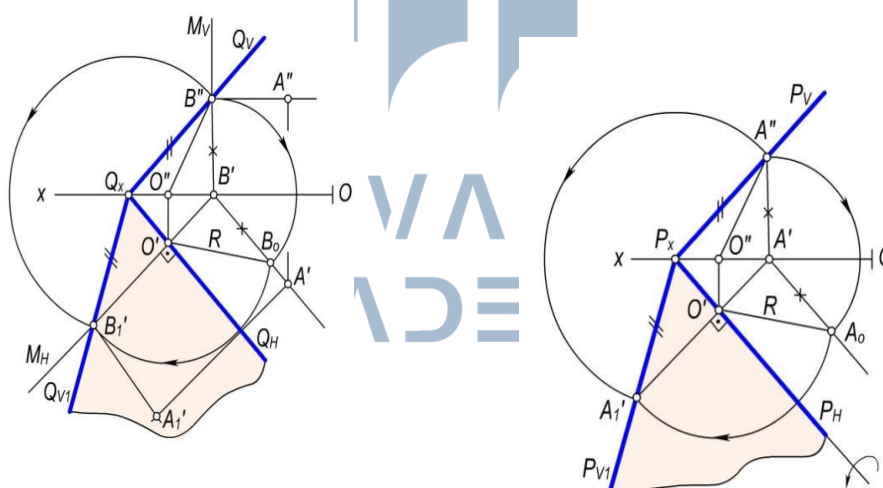
Xakimova Nilufar Muhiddinovna

QDPI TSMG yo'nalishi

1-kurs talabasi 02-22 guruh talabasi,

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8047455>

156,a-rasmda umumiy vaziyatdagi Q tekislikni QN gorizontal izi atrofida aylantirib, H tekislikka jipslashtirish ko'rsatilgan. Tekislikning gorizontal izi aylanish o'qi sifatida qabul qilingani uchun uning vaziyati o'zgarmaydi. Bu tekislikni H tekislikka jipslashtirish uchun mazkur tekislikka tegishli biror nuqtaning H tekislikka jipslashtirish kifoya. Bunday nuqta sifatida tekislikning frontal iziga tegishli $B(B', B'')$ nuqtani olish mumkin. Bu nuqta orqali QN ga perpendikulyar M gorizontal proyeksiyalovchi tekislik o'tkaziladi. B nuqta $O'B_0 = R$ radiusli yoy bo'yicha MN iz bilan kesishguncha aylantiriladi. Natijada, hosil bo'lgan $B'1$ nuqta bilan Qx ni o'zaro tutashtirsak, Q tekislikni H tekislikka jipslashtirilgan vaziyatiga ega bo'lamiz. Tekislikni bunday jipslashtirganda unga tegishli geometrik shakllar H tekislikka jipslashib, haqiqiy o'lchamlarida proyeksiyalanadi.

a) b)

156-rasm.

156,a-rasmdan shuni aniqlash mumkinki, Q tekislikni QN izi atrofida aylantirib, uni H tekislikka jipslashtirishda QV iziga tegishli $QxB1$ kesma o'zining haqiqiy o'lchamiga teng bo'lgani uchun $QxB'' = QxB'1$ bo'ladi. Demak, chizmada $Q(QN, QV)$ tekislikni H tekislikka jipslashtirish uchun uning QV izida tanlab olingan $B \equiv B''$ nuqtani va QX markazdan $Qx B''$ radius bilan yoy chizib, M tekislikning MN izi bilan kesishgan $B1$ nuqta aniqlanadi. So'ngra $B1$ va Qx nuqtalardan tekislikning $QV1$ izi o'tkaziladi.

Chizmada $P(PN, PV)$ tekislikni PN izi atrofida aylantirib, H tekislikka jipslashtirish uchun aylantirish radiusining haqiqiy o'lchamini aniqlash zarur bo'lsin (156,b-rasm). Ma'lumki, aylantirish radiusi tekislikning aylanish o'qiga

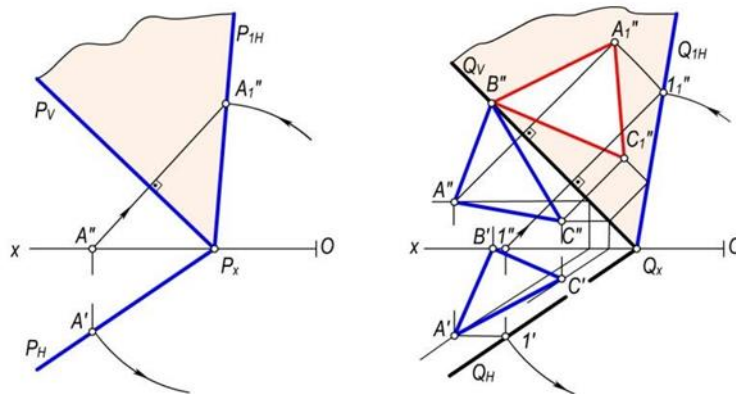
perpendikulyar bo'ladi. To'g'ri burchakning proyeksiyalanish xususiyatiga ko'ra, tekislikning PV izida olingan $A(A', A'')$ nuqtaning A' proyeksiyasidan tekislikning PN iziga perpendikulyar

oʻtkaziladi va O' hamda O'' nuqtalarni topamiz. Chizmada hosil boʻlgan $O'A'$ va $O''A''$ aylantirish radiusining proyeksiyalari, $O'A0$ esa uning haqiqiy oʻlchami boʻladi.

Xuddi shuningdek $P(PH, PV)$ tekislikni V tekislikka ham jipslashtirish mumkin (157–rasm). Buning uchun berilgan P tekislikning PH gorizontal izida ixtiyoriy A nuqta tanlab, uning aylantirish radiusi PX A' aniqlanadi va tekislikning PN izini PV izi atrofida aylantirib, tekislikka jipslashtiriladi. Chizmadan koʻrinib turibdiki, P tekislikni PN izi atrofida aylantirilganda PxA' kesma PxA'' 1 ga teng boʻladi.

Umumiy vaziyatda berilgan tekislikka tegishli geometrik shaklning haqiqiy oʻlchamini aniqlash uchun uning xarakterli nuqtalarini proyeksiyalar tekisligiga jipslashtirish yoʻli bilan aniqlanadi. Masalan, $Q(QN, QV)$ tekislikka tegishli $\triangle ABC(A'B'C', A''B''C'')$ ning (158–rasm) haqiqiy oʻlchami uning A, B va C nuqtalarini V tekislikka jipslashtirish yoʻli bilan aniqlanadi.

Tekislikning jipslashgan holati berilgan boʻlsa, uning dastlabki vaziyatini tiklash mumkin. Tekislikning dastlabki vaziyatini aniqlash natijasida tekislikka tegishli boʻlgan shakllarning ham proyeksiyalarini aniqlash mumkin.

157-rasm. 158-rasm.

Masalan, P tekislikning H tekislikka jipslashtirilgan vaziyati $PH, PV, P1V$ izlari va shu tekislikka tegishli $O1$ markaz va R radiusli aylana berilgan boʻlsin (159–rasm).

Masalalarni yechish murakkab va qiyin vazifa boʻlishi mumkin, ammo muvaffaqiyatli natijalarga erishish uchun qoʻllaniladigan bir qator strategiya va yondashuvlar mavjud. Bunday yondashuvlardan biri konvertatsiya boʻlib, bu masala bilan shugʻullanuvchi bir yoki bir qancha hamkorlarning nuqtai nazarini yoki nuqtai nazarini oʻzgartirishni nazarda tutadi. Yana bir yondashuv - bu qonunni qoʻllash, yaʼni masalaning asosiy sabablarini hal qilish boʻyicha huquqiy yoki normativ choralarni qoʻllashdan iborat. Ushbu maqolada biz ushbu tushunchalarni batafsilroq oʻrganib chiqamiz va ularni masalalar yechishda qanday qoʻllash mumkinligini muhokama qilamiz.

Aylantirish

Konvertatsiya – muayyan masalada bironing nuqtai nazarini yoki nuqtai nazarini oʻzgartirish jarayoni. Buni turli usullar orqali amalga oshirish mumkin, masalan, ularni faktlar boʻyicha tarbiyalash, muayyan yechimning foydasini yoritish yoki ularning axloq yoki odob-axloq tuygʻusiga murojaat qilish. Konvertatsiya masalalarni hal qilish uchun kuchli vosita boʻlishi mumkin, chunki u hamkorlar oʻrtasida umumiy maqsad va tushuncha hissini yaratishi mumkin, yanada samarali hamkorlik va hamkorlikka olib kelishi mumkin.

Ustki

Overwing bir masalaning asosiy sabablarini hal qilish bo'yicha huquqiy yoki normativ choralarni qo'yishni nazarda tutadi. Bunga zararli xatti-harakatlar bilan shug'ullanuvchi shaxslar uchun jarima, jazo yoki sanksiyalar, shuningdek, yaxlit amaliyot va xatti-harakatlarni targ'ib qiluvchi normativ va normalar kabi chora-tadbirlar kiritilishi mumkin. Overlawing masalalarni hal qilishning samarali vositasi bo'lishi mumkin, chunki u hamkorlar uchun o'z xatti-harakatlarini o'zgartirish uchun kuchli rag'bat tug'dirishi mumkin va maqbul standartlar va amaliyotlar bazasini yaratishga yordam beradi.

Konvertatsiya va overlawing yordamida

Konvertatsiya qilish ham, taqiqlangan ham masalalarni hal qilishning samarali strategiyalari bo'lishi mumkin, ammo ular ko'pincha turli kontekstlarda va turli maqsadlarda qo'llaniladi. Konvertatsiya odatda manfaatdor tomonlar o'rtasida konsensus yoki hamkorlikni qurish zarurati tug'ilganida va yechim topish uchun masala haqida umumiy tushuncha juda muhim bo'lganda qo'llaniladi. Overwing esa, odatda, standartlarni joriy etish yoki ma'lum xatti-harakatlar yoki amaliyotlarga rioya qilishni amalga oshirish zarurati tug'ilganida qo'llaniladi.

Ko'p hollarda murakkab masalalarni hal qilish uchun konvertatsiya va overlawing kombinatsiyasi zarur bo'lishi mumkin. Masalan, qayta ishlashning foydasini targ'ib qilish uchun xalq xabardorligi kampaniyasi qo'llanilishi mumkin, ayni paytda majburiy qayta ishlash dasturlarini joriy etish yoki to'g'ri qayta ishlamaydiganlarni jazolash bo'yicha normativlar qo'yilishi mumkin.

Xulosa qilib aytish mumkinki, konversiya va qonunga xilof masalalar hal qilishning ham foydali strategiyalari, ammo ular turli kontekstlarda va turli maqsadlarda eng yaxshi qo'llaniladi. Bir masalaning asosiy sabablarini va bu bilan shug'ullanuvchi hamkorlarning ehtiyojlarini diqqat bilan ko'rib chiqib, muvaffaqiyatli natijalarga erishishning eng samarali strategiyalarini tanlash mumkin

References:

1. Nilufar, Kasimova. "IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS" USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY." Open Access Repository 9.11 (2022): 88-92.
2. Qosimova, Nilufar. "IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS" USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY." Scienceweb academic papers collection (2022).
3. Qosimova, Nilufar. "5 YOSHGACHA BO'LGAN BOLALARNI RASM CHIZISHGA O'RGATISH METODIKASI." Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot 1.19 (2022): 14-17.
4. Kasimova, Nilufar Muratjon Kizi. "Representatives of the Kokan School of Coppersmithing, Glorifying the National Craft." RegiINTERNATIONAL JOURNAL ON ECONOMICS, FINANCE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT 4.11 (2022): 86-90.
5. Nilufarkhan, Qosimova, and Abdusattorova Dildorakhan. "THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE HISTORY OF APPLIED ARTS OF UZBEKISTAN." E Conference Zone. 2022.
6. Rahimberdiyev, Abdulaziz, and Nilufar Qosimova. "KANDAKOR USTA, YORQINJON AXMADALIEVNING "IQTIDOR MARKAZI" DAGI FAOLIYATI." Development of pedagogical technologies in modern sciences 2.2 (2023): 36-41.
7. Solijon o'g'li, Qosimov Barkamol. "ODDIY QALAMNING "BUYUK ISHLARI"." " Conference on Universal Science Research 2023". Vol. 1. No. 2. 2023.

8. Solijon o'g'li, Qosimov Barkamol. "CARPENTRY SCHOOLS-APPLIED ART FOUNDATION OF DEVELOPMENT." Galaxy International Interdisciplinary Research Journal 10.11 (2022): 945-949.
9. Qosimov, Barkamol. "CARPENTRY SCHOOLS-APPLIED ART FOUNDATION OF DEVELOPMENT." GALAXY INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (2022).
10. Qosimova, Nilufar. "GOALS AND OBJECTIVES OF CREATIVE THINKING IN THE COURSE OF THE LESSON." International Journal of Early Childhood Special Education (2022).
11. Qosimova, Nilufar. "Metals and their Alloys Application in Applied Art." International Journal of Formal Education (2022).

